

Bruxelles, 14 decembrie 2021
(OR. en)

15033/21

ELARG 97
COWEB 169

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	14862/21
Nr. doc. Csie:	COM(2021) 644 final
Subiect:	EXTINDEREA ȘI PROCESUL DE STABILIZARE ȘI DE ASOCIERE – Concluziile Consiliului

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului privind extinderea și procesul de stabilizare și de asociere, astfel cum au fost aprobate de Consiliu la 14 decembrie 2021.

**CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND EXTINDEREA ȘI PROCESUL DE
STABILIZARE ȘI DE ASOCIERE**

1. Consiliul ia act de Comunicarea Comisiei din 19 octombrie 2021 privind politica de extindere a UE și rapoartele referitoare la Muntenegru, Serbia, Turcia, Republica Macedonia de Nord, Albania, Bosnia și Herțegovina și Kosovo*.
2. Criza provocată de pandemia de COVID-19 continuă să aibă efecte negative grave asupra societăților și a economiilor noastre. Pandemia a evidențiat necesitatea și avantajele unei poziții unitare și a colaborării în abordarea provocărilor comune. Reamintind amploarea și anvergura fără precedent a sprijinului deja acordat, UE își menține angajamentul de a continua această cooperare și coordonare și de a îmbunătăți în continuare accesul la vaccinuri, metode de diagnosticare și tratamente și de a asigura o mai bună previzibilitate și reziliență la crizele viitoare. Consiliul recunoaște, de asemenea, sprijinul prețios pe care Balcanii de Vest l-au oferit atât unii celorlalți, cât și Uniunii Europene.
3. Consiliul își reafirmă **angajamentul cu privire la extindere**, care rămâne una dintre politicile-cheie ale Uniunii Europene, în conformitate cu consensul reînnoit privind extinderea aprobat de Consiliul European din 14 și 15 decembrie 2006 și cu concluziile ulterioare ale Consiliului. Aceasta continuă să reprezinte o investiție strategică pentru pace, democrație, prosperitate, securitate și stabilitate în Europa. Consiliul reiterează faptul că acceptarea valorilor UE fundamentale și a perspectivei europene, precum și angajamentul față de acestea reprezintă o alegere strategică fermă, esențială pentru toți partenerii care aspiră să devină membri ai UE. În acest sens, Consiliul se așteaptă în continuare ca partenerii să își asume responsabilitatea și să se angajeze pe deplin în favoarea supremației democrației, a drepturilor și valorilor fundamentale și a supremației legii, ceea ce este în interesul poporului lor. Credibilitatea acestor angajamente depinde de punerea în aplicare efectivă a reformelor necesare și de obținerea de rezultate solide, susținute de o comunicare publică clară și consecventă.

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului.

4. Reamintind Agenda de la Salonic și declarațiile de la Sofia, Zagreb și Brdo, Consiliul reafirmă sprijinul neechivoc al UE față de perspectiva europeană a Balcanilor de Vest. UE își va consolida și intensifica în continuare implicarea la toate nivelurile pentru a sprijini transformarea politică, economică și socială a regiunii, inclusiv printr-o asistență continuă, pe baza progreselor concrete înregistrate în ceea ce privește supremația legii și reformele socioeconomice, precum și pe baza aderării partenerilor la valorile, normele și standardele UE. În acest context, Consiliul așteaptă cu interes punerea în aplicare a Planului economic și de investiții pentru Balcanii de Vest, precum și a Agendei verzi pentru Balcanii de Vest. Pentru a revigora și consolida în continuare dialogul politic cu regiunea, Consiliul salută organizarea de summituri UE-Balcanii de Vest ca evenimente periodice. Consiliul așteaptă cu interes desfășurarea primei conferințe interguvernamentale cu Republica Macedonia de Nord și cu Albania cât mai curând posibil, după aprobarea cadrelor de negociere de către Consiliu. Turcia rămâne o țară candidată și un partener-cheie în numeroase domenii de interes comun.
5. În conformitate cu concluzii anterioare ale Consiliului și în cadrul criteriilor politice de la Copenhaga și al procesului de stabilizare și de asociere, care rămâne cadrul comun pentru relațiile cu Balcanii de Vest, Consiliul reafirmă, în conformitate cu consensul reînnoit privind extinderea din 2006, necesitatea unei **condiționalități echitabile și riguroase** și a **principiului meritelor proprii**. În acest context, Consiliul subliniază că este important să se asigure faptul că UE își poate menține și aprofunda propria dezvoltare, inclusiv capacitatea de a integra noi membri. Punând un accent și mai ferm asupra reformelor fundamentale, metodologia de extindere revizuită are ca scop revigorarea procesului de aderare, oferindu-i acestuia mai multă previzibilitate și credibilitate și mai mult dinamism și supunându-l unei orientări politice mai puternice, bazate pe criterii obiective și pe o condiționalitate pozitivă și negativă riguroasă, precum și pe reversibilitate. Aceasta este în curs de integrare în noile cadre de negociere și a fost luată în considerare în cadrele existente cu Muntenegrul și Serbia, pe care Consiliul le salută. În acest context, Consiliul reamintește, de asemenea, posibilitățile de măsuri de integrare accelerată, sub rezerva unor progrese suplimentare și suficiente din partea candidaților cu privire la prioritățile de reformă.

6. Constatând stadiul general al actualelor eforturi de reformă în rândul partenerilor, astfel cum a fost raportat de către Comisie, Consiliul subliniază că pentru aceștia axarea asupra **reformelor fundamentale** este imperios necesară pentru a se remedia o serie de deficiențe structurale persistente în domeniul supremației legii, al drepturilor fundamentale, al consolidării instituțiilor democratice și al reformei administrației publice, precum și în ceea ce privește criteriile economice. Un bilanț solid și durabil privind punerea în aplicare a reformelor, precum și **rezultate concrete și tangibile** în aceste domenii de importanță majoră rămân esențiale, în special pentru a stabili ritmul general al negocierilor de aderare.
7. Consiliul reamintește că **supremația legii** este o valoare fundamentală pe care se întemeiază UE, un aspect crucial al transformării democratice care se află în centrul procesului de extindere și al procesului de stabilizare și de asociere, precum și criteriul de referință în raport cu care se evaluează progresele înregistrate în direcția aderării la UE. Prin urmare, este vital ca progresele partenerilor în acest domeniu să fie solide, tangibile și ireversibile. Deși recunoaște că unii parteneri au avansat în acest domeniu crucial, Consiliul ia act cu îngrijorare de faptul că deficiențele raportate confirmă că acesta reprezintă una dintre principalele provocări. Lipsa unor progrese credibile în multe cazuri și chiar regresele în unele cazuri sunt adesea legate de lipsa voinței politice, de deficiențele în ceea ce privește independența sistemului judiciar, de rezistența instituțională, de corupția larg răspândită și de criminalitatea organizată: toate acestea fiind preocupări esențiale care trebuie să fie abordate în mod prioritar.

Consiliul ia act de faptul că, în majoritatea cazurilor, s-au înregistrat progrese limitate și chiar stagnări în domeniul protecției **drepturilor fundamentale**. Sunt necesare în continuare măsuri credibile și reale de soluționare a numeroaselor deficiențe raportate. Deosebit de îngrijorătoare sunt cele legate de drepturile copiilor și de drepturile și de tratamentul nediscriminatoriu al persoanelor care aparțin minorităților și al persoanelor aflate în situații vulnerabile, precum romii, persoanele cu handicap și persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI) și minoritățile naționale. În ceea ce privește egalitatea de gen, trebuie să se asigure emanciparea și exercitarea deplină a drepturilor fundamentale ale femeilor și fetelor. În plus, situația privind **libertatea de exprimare, libertatea și pluralismul mass-mediei** rămâne profund îngrijorătoare, înregistrându-se progrese limitate sau inexistente în majoritatea cazurilor, iar într-un caz chiar regrese grave continuate. Sunt în continuare necesare măsuri urgente pentru a proteja acești piloni esențiali ai democrației. Amenințările, intimidările și atacurile care vizează mass-media, jurnaliștii și alți actori din domeniul mass-mediei trebuie abordate cu fermitate. Este în continuare necesar să se realizeze progrese suplimentare privind **reforma administrației publice**, în special privind depolitizarea și sporirea răspunderii și a profesionalismului, pentru a se îmbunătăți guvernarea la toate nivelurile.

Buna **funcționare și independența instituțiilor democratice** – un element esențial al unei democrații funcționale, precum și o condiție esențială pentru aderarea la UE – rămâne o preocupare presantă. Consiliul ia act de faptul că absența unei voințe politice reale continuă să fie motivul principal pentru care nu s-au înregistrat progrese substanțiale, ci, dimpotrivă, chiar regrese în ceea ce privește reformele credibile și durabile în acest domeniu. Consiliul ia act cu îngrijorare de numeroasele cazuri în care funcționarea adecvată a sistemelor și instituțiilor democratice este împiedicată sau subminată. Abordarea deficiențelor raportate rămâne extrem de importantă, necesitând reforme și în domenii fundamentale conexe, precum și un dialog politic favorabil incluziunii și oferirea unui rol mai important și a libertății de acțiune organizațiilor societății civile.

8. În ceea ce privește **criteriile economice**, Consiliul salută analiza Comisiei și este de acord cu aceasta. Consiliul subliniază că punerea în aplicare atât a reformelor fundamentale, cât și a celor structurale rămâne esențială pentru redresarea și dezvoltarea economică, deoarece eforturile de combatere a corupției, de îmbunătățire a supremației legii, de sporire a transparenței și de consolidare a instituțiilor și a dialogului social ar fi, de asemenea, benefice pentru economii. În acest context, Consiliul subliniază importanța transparenței depline a tuturor investițiilor, în special a celor care implică proceduri de achiziții publice. Valorificarea potențialului economic al partenerilor va necesita, de asemenea, continuarea reformelor structurilor economice identificate în programele de reformă economică. Punerea în aplicare a reformelor prevăzute în programele de reformă economică și în orientările în materie de politici adoptate în comun cu statele membre ale UE este, prin urmare, esențială nu numai pentru a îmbunătăți competitivitatea, a favoriza crearea de locuri de muncă și a facilita incluziunea socială, ci și pentru a asigura sustenabilitatea finanțelor publice, a îndeplini criteriile economice din procesul de aderare și a maximiza impactul potențial al pachetului substanțial de investiții al UE. **Agenda verde și conectivitatea durabilă** sunt esențiale pentru o redresare durabilă, precum și pentru integrarea economică în regiune și în UE, de care vor beneficia atât întreprinderile, cât și publicul larg. Consiliul încurajează toți partenerii să pună în aplicare măsurile incluse în Concluziile comune ale dialogului economic și financiar dintre UE și Balcanii de Vest și Turcia din 12 iulie 2021, pe baza programelor de reformă economică respective. Consiliul reamintește că UE rămâne de departe cel mai mare partener comercial al Balcanilor de Vest și al Turciei, atât pentru importuri, cât și pentru exporturi.
9. Consiliul subliniază necesitatea vitală de a combate **schimbările climatice** în conformitate cu ambițiile UE în materie de climă, de a accelera alinierea la acquis-ul UE și de a consolida punerea în aplicare în tranziția către economii neutre din punct de vedere climatic, reziliente, durabile, circulare și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

10. **Relațiile de bună vecinătate și cooperarea regională** rămân elemente esențiale ale procesului de extindere, precum și ale procesului de stabilizare și de asociere. Consiliul salută progresele înregistrate și reiterează importanța cooperării regionale incluzive, în special realizarea unei **piețe regionale comune a Balcanilor de Vest**, bazată pe normele și standardele UE, care va fi esențială pentru a beneficia pe deplin de potențialul regiunii și de Planul economic și de investiții. Sunt necesare eforturi decisive pentru promovarea **reconcilierii și a stabilității regionale**, precum și pentru găsirea și punerea în practică a unor soluții definite, incluzive și obligatorii la chestiunile și disputele bilaterale ale partenerilor, care își au rădăcinile în moștenirea trecutului, în concordanță cu dreptul internațional și principiile consacrate, inclusiv cu Acordul privind chestiunile succesoriale, precum și la cazurile nesoluționate de persoane dispărute și la aspecte legate de crimele de război. Cauzele naționale privind crimele de război ar trebui să fie instrumentate cu eficacitate, fără discriminare, inclusiv prin intermediul unei cooperări regionale semnificative și al cooperării depline cu Mecanismul Internațional Însărcinat cu Exercitarea Funcțiilor Restante ale Tribunalului Penal și cu camerele specializate, precum și prin sprijinirea activității acestora. Consiliul subliniază că negarea genocidului, discursurile provocatoare sau glorificarea criminalilor de război nu își au locul, de la orice parte ar proveni acestea. Trebuie evitate declarațiile și acțiunile care au un impact negativ asupra relațiilor de bună vecinătate și a soluționării pe cale pașnică a disputelor. Acordurile bilaterale existente, inclusiv Acordul de la Prespa dintre Republica Macedonia de Nord și Grecia și Tratatul de prietenie, bună vecinătate și cooperare dintre Republica Macedonia de Nord și Bulgaria, trebuie să fie puse în aplicare cu bună credință.
11. Consiliul subliniază în continuare importanța unei și mai mari aprofundări a cooperării în privința chestiunilor de politică externă și așteptările Uniunii legate de o mai bună aliniere la **politica externă și de securitate comună a UE**, în special referitor la aspecte cu privire la care sunt în joc interese comune importante, de exemplu cu privire la măsurile restrictive și la abordarea amenințărilor hibride. Aderarea la UE este o alegere care presupune însușirea principiilor, valorilor și obiectivelor pe care Uniunea urmărește să le promoveze în vecinătatea sa și dincolo de aceasta, inclusiv realizarea alinierii depline la politica externă și de securitate comună, precum și abținerea de la orice acțiuni contrare acesteia.

12. Consiliul subliniază în continuare importanța **comunicării strategice**, precum și necesitatea ca partenerii să își consolideze reziliența în fața activităților hibride dăunătoare. Amenințările hibride necesită o cooperare consolidată și o colaborare mai strânsă, inclusiv în ceea ce privește reziliența cibernetică, protecția infrastructurilor critice, comunicarea strategică și combaterea dezinformării. Consiliul îndeamnă toți partenerii să comunice în mod clar avantajele și obligațiile căii lor către UE, precum și propriul angajament față de valorile UE și față de reformele aferente necesare. Continuarea implicării UE și a statelor sale membre, și în urmărirea unei politici mai eficace de comunicare strategică, atât față de parteneri, cât și față de cetățenii UE rămâne esențială.
13. Terorismul, radicalizarea și criminalitatea organizată continuă să reprezinte amenințări serioase la adresa UE și a întregii regiuni. În conformitate cu concluzii anterioare ale Consiliului European și ale Consiliului, Consiliul reiterează importanța continuării și consolidării cooperării în materie de **combatere a terorismului**, în special în ceea ce privește luptătorii teroriști străini și prevenirea și combaterea radicalizării. Sunt necesare în continuare eforturi suplimentare, precum și un bilanț pozitiv solid în **combaterea criminalității organizate**. Salutând exemplele pozitive raportate, Consiliul subliniază necesitatea ca toți partenerii să găsească răspunsuri eficace pentru a preveni infiltrarea criminalității organizate în economiile lor. Sunt necesare mai multe eforturi pentru a preveni toate formele de radicalizare, inclusiv cele de natură religioasă, etno-naționalistă sau politică.
14. În ceea ce privește **migrația**, Consiliul felicită partenerii din Balcanii de Vest pentru eforturile lor continue și pentru cooperarea în general constructivă, care au oferit rezultate clare, și Turcia pentru eforturile sale semnificative continue de găzduire și abordare a nevoilor a aproape 4 milioane de refugiați. Consiliul reiterează că este necesară punerea în aplicare deplină și nediscriminatorie a Declarației UE-Turcia, precum și acordarea unui sprijin continuu partenerilor de-a lungul rutei Balcanilor de Vest. Sunt necesare acțiuni suplimentare din partea partenerilor, în conformitate cu dreptul UE și cu obligațiile internaționale pentru a aborda provocările legate de migrație.

15. Consiliul reamintește **asistența financiară și tehnică substanțială acordată** în mod constant **de UE** pentru procesul de extindere și pentru procesul de stabilizare și de asociere, în special sub forma Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA), în urma adoptării Regulamentului IPA III în septembrie 2021 cu un pachet financiar de 14 162 de miliarde EUR.

EXTINDERE

MUNTENEGRUL

16. Consiliul salută progresele generale înregistrate până în prezent în cadrul negocierilor de aderare, toate cele 33 de capitole examinate fiind deschise, iar 3 închise provizoriu, precum și acordul la care s-a ajuns în cadrul celei de a 13-a Conferințe interguvernamentale din iunie 2021 cu privire la elementele metodologiei revizuite de extindere care urmează să fie incluse în cadrul de negociere existent și să se aplice negocierilor de aderare cu Muntenegrul. Prioritatea pentru avansarea negocierilor de aderare, și înainte de a trece la închiderea provizorie a altor capitole, rămâne îndeplinirea criteriilor intermediare privind statul de drept stabilite la capitolele 23 și 24. Numai atunci când Muntenegrul îndeplinește criteriile enunțate va fi UE în măsură să stabilească cerințele privind statul de drept cu titlul de criterii de referință pentru închidere pe care Muntenegrul va trebui să le respecte pentru închiderea respectivelor capitole. Consiliul reiterează că întregul sistem al statului de drept trebuie să producă rezultate tangibile și un bilanț consolidat și durabil. Astfel cum se prevede, de asemenea, în cadrul de negociere, progresele înregistrate cu privire la aceste capitole sunt esențiale și vor continua să determine ritmul negocierilor de aderare în ansamblu. Consiliul se așteaptă ca Muntenegrul să își continue calea aderării cu mai multă hotărâre. Consiliul identifică următoarele aspecte ca fiind cele mai importante și urgente reforme pe care Muntenegrul trebuie să le întreprindă.

17. Consiliul încurajează cu fermitate Muntenegrul să dea dovadă de o voință politică determinată, să depășească polarizarea și să obțină rezultate tangibile în special în domeniile de o importanță majoră ale **libertății de exprimare, libertății mass-mediei și luptei împotriva corupției** și să continue să abordeze deficiențele existente în instrumentalizarea cauzelor legate de criminalitatea organizată și punerea sub sechestru și confiscarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni. Consiliul reamintește necesitatea de a aborda problema stagnării punerii în aplicare a principalelor reforme judiciare – inclusiv a numirilor importante și încă nefinalizate în principalele instituții independente și în sistemul judiciar. De asemenea, Consiliul îndeamnă din nou Muntenegrul să garanteze un climat de siguranță, care să favorizeze libertatea de exprimare și independența mass-mediei, inclusiv prin intensificarea, ca o chestiune de înaltă prioritate, a eforturilor de investigare și de soluționare a cazurilor de atacuri împotriva jurnaliștilor, și prin abordarea efectivă a dezinformării și a hărțuirii online și a discursurilor de incitare la ură. Este esențial să se asigure independența serviciilor publice de radiodifuziune și să se instituie un mecanism eficace de autoreglementare care să vizeze toate organismele mass-mediei. Consiliul subliniază așteptările sale privind un angajament politic ferm și o implicare reală în toate aceste eforturi din partea tuturor instituțiilor și actorilor relevanți.

În plus, Consiliul încurajează Muntenegrul să **consolideze independența instituțiilor, în special a sistemului judiciar**, și să își demonstreze o voință politică fermă pentru a continua activitatea de **reformă a administrației publice** și de consolidare a capacității administrative. Consiliul ia act, în acest sens, de faptul că Muntenegrul trebuie să asigure recrutări bazate pe merit și să mențină expertiza legată de UE în cadrul administrației sale pentru a sprijini procesul de aderare și negocierile și pentru a aplica acquis-ul UE.

18. Consiliul subliniază că **reforma electorală** rămâne vitală pentru consolidarea încrederii electoratului și îndeamnă toate părțile să dea dovadă de responsabilitate și să se implice într-un **dialog politic** constructiv și incluziv **în parlament** pentru a evita polarizarea suplimentară a peisajului politic.

19. În ceea ce privește **reformele economice**, Consiliul ia act de faptul că pandemia de COVID-19 a avut un impact puternic asupra economiei. Cu toate acestea, guvernul a reușit să continue punerea în aplicare a unora dintre reformele avute în vedere și să atenueze riscurile financiare, în timp ce sectorul financiar a rămas stabil. Consiliul încurajează Muntenegrul să pună în aplicare pe deplin orientările de politică stabilite în Concluziile comune ale dialogului economic și financiar, inclusiv prin reducerea deficitului bugetar și a ponderii datoriei publice odată ce redresarea este bine stabilită, prin consolidarea guvernantei fiscale și a transparenței și punerea în aplicare a reformelor structurale.
20. Consiliul salută angajamentul continuu și constructiv al Muntenegrului de a dezvolta și mai mult **cooperarea regională** și de a promova **relațiile de bună vecinătate**.
21. Consiliul felicită cu căldură, în continuare, Muntenegrul pentru cooperarea sa consecventă pe teme de politică externă și, în special, pentru constanta sa aliniere deplină la **politica externă și de securitate comună a UE**. De asemenea, salută participarea activă și neîntreruptă a Muntenegrului la misiunile și operațiile UE din cadrul **politicii de securitate și apărare comune**.

SERBIA

22. Consiliul salută **progresele generale** înregistrate până în prezent în cadrul negocierilor de aderare, cu 22 din cele 35 de capitole de negociere fiind deschise, iar 2 capitole închise provizoriu, precum și acordul la care s-a ajuns în cadrul celei de a 12-a Conferințe interguvernamentale din iunie 2021 cu privire la elementele metodologiei revizuite de extindere care urmează să fie incluse în cadrul de negociere existent și să se aplice negocierilor de aderare cu Serbia. Consiliul continuă să sublinieze că progresele obținute în ceea ce privește capitolele referitoare la statul de drept și la drepturile fundamentale, precum și în ceea ce privește normalizarea relațiilor Serbiei cu Kosovoul, astfel cum figurează în cadrul de negociere, sunt în continuare esențiale și vor determina ritmul negocierilor de aderare în ansamblu.
23. Remarcând că guvernul sârb continuă să declare integrarea în UE drept obiectivul său strategic, Consiliul face apel la autoritățile sârbe să se angajeze ferm în favoarea **valorilor UE** și să le promoveze, precum și să pună un accent mai mare pe acest obiectiv și să comunice proactiv, pozitiv și fără ambiguitate în privința UE, care este principalul partener politic și economic al Serbiei.

24. Consiliul ia act de progresele înregistrate de Serbia în unele domenii ale statului de drept, dar și de progresele în general limitate și de întârzierile continue într-o serie de alte domenii. Consiliul încurajează Serbia să continue să dea dovadă de voință politică pentru a accelera și mai mult reformele și pentru a obține rezultate concrete și tangibile în **domeniile fundamentale**. Consiliul identifică următoarele aspecte ca fiind cele mai importante și urgente reforme pe care Serbia trebuie să le întreprindă.

Serbia ar trebui să se concentreze asupra îndeplinirii criteriilor de referință intermediare pentru capitolele 23 și 24, inclusiv printr-o punere în aplicare a planurilor de acțiune revizuite pentru aceste capitole. Independența și eficiența globală a **sistemului judiciar** și punerea în aplicare eficace a reformelor au în continuare nevoie de o atenție specială. Consiliul salută progresele înregistrate până în prezent în ceea ce privește reforma constituțională și invită Serbia să o finalizeze în cursul actualei legislaturi și în conformitate cu standardele europene și cu recomandările Comisiei de la Veneția. Serbia trebuie să obțină rezultate tangibile și un bilanț convingător cu investigări, urmăriri penale și condamnări definitive efective, înghețarea și confiscarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni, în special în ceea ce privește **cazurile de criminalitate gravă și de criminalitate organizată, inclusiv de spălare a banilor**. Serbia trebuie să își intensifice eforturile de luptă împotriva **corupției**, inclusiv în ceea ce privește cazurile la nivel înalt.

Consiliul recunoaște că strategia privind mass-media și planul de acțiune aferent au fost adoptate și invită Serbia să le pună efectiv în aplicare în mod prioritar, respectând litera și spiritul obiectivelor strategiei privind mass-media. În același timp, Consiliul își exprimă profunda îngrijorare cu privire la progresele limitate înregistrate în îmbunătățirea mediului general al **libertății de exprimare**. Consiliul îndeamnă din nou Serbia să garanteze, în regim de urgență, un climat de siguranță, favorabil exercitării nestingherite a libertății de exprimare și a independenței mass-mediei, inclusiv prin intensificarea eforturilor de investigare a cazurilor de amenințare, intimidare și violențe la adresa jurnaliștilor.

Serbia trebuie să acorde în continuare o atenție deosebită respectării depline a **drepturilor fundamentale**, inclusiv protecției grupurilor celor mai vulnerabile, precum și tratamentului nediscriminatoriu aplicat minorităților naționale pe întregul teritoriu al Serbiei, în special în domeniul educației, al utilizării limbilor minorităților, al accesului la mass-media și la servicii religioase în limbile minorităților și continuării active a investigării și a condamnărilor pentru infracțiunile motivate de ură.

Consiliul subliniază necesitatea de a asigura buna **funcționare a instituțiilor democratice** și subliniază că reforma electorală rămâne vitală pentru consolidarea încrederii electorale. Acesta ia act de faptul că Serbia a început să abordeze recomandările de lungă durată ale OSCE/ODIHR. Înainte de alegerile anunțate din 2022, este esențial ca toate aceste recomandări-cheie să fie puse în aplicare într-un mod transparent și favorabil incluziunii și pe baza unui consens politic mai larg. Este important ca măsurile identificate în cadrul dialogului dintre partide condus de Parlamentul European să fie, de asemenea, puse în aplicare. Încă nu a fost instituit efectiv un mediu propice dezvoltării și finanțării **societății civile**.

Consiliul continuă să sublinieze importanța gestionării la nivel intern a **crimelor de război**, a rezolvării cazurilor nesoluționate de persoane dispărute și a cooperării depline cu Mecanismul Internațional Însărcinat cu Exercițarea Funcțiilor Restante ale Tribunalului Penal, inclusiv prin acceptarea și punerea în aplicare pe deplin, cu titlu prioritar, a hotărârilor și a deciziilor acestuia. Nu ar trebui să existe sprijin și spațiu public pentru infractorii de război condamnați și nici pentru glorificarea sau negarea crimelor lor.

25. În ceea ce privește **reformele economice**, Consiliul ia act cu satisfacție de progresele continue înregistrate în dezvoltarea unei economii de piață funcționale și de faptul că impactul crizei provocate de pandemia de COVID-19 a fost atenuat cu succes, printre altele, de un impuls puternic înainte de criză și de măsuri de sprijin bugetar și monetar considerabile și oportune. Consiliul încurajează Serbia să pună în aplicare pe deplin orientările de politică stabilite în Concluziile comune ale dialogului economic și financiar și să continue cu reformele structurale ale administrației publice și ale întreprinderilor deținute de stat. Asigurarea conformității depline cu acquis-ul UE în domeniul achizițiilor publice este importantă. Consiliul salută eforturile depuse de Serbia în vederea îndeplinirii criteriilor de referință pentru deschiderea clusterului 3 (Competitivitate și creștere economică incluzivă) și va continua evaluarea acestora.
26. Consiliul reiterează necesitatea ca Serbia să își îndeplinească angajamentul și să își intensifice eforturile de a se alinia treptat la **politica externă și de securitate comună a UE**, în conformitate cu cadrul de negociere, și să continue să facă o prioritate din îmbunătățirea nivelului său actual într-o manieră durabilă și tangibilă.

27. Consiliul salută participarea activă și neîntreruptă și contribuția importantă a Serbiei la misiunile și operațiile UE din cadrul **politicii de securitate și apărare comune**.
28. Consiliul reiterează necesitatea ca Serbia să își îndeplinească angajamentul de aliniere la **politica comună a UE în domeniul vizelor**.
29. În ceea ce privește **dialogul** facilitat de UE, Consiliul salută continuarea dialogului în iunie 2021 și felicită Înalțul Reprezentant și RSUE pentru dialogul Belgrad-Priștina și alte chestiuni regionale din Balcanii de Vest pentru angajamentul lor față de dialogul facilitat de UE. Consiliul se așteaptă ca Serbia să se angajeze în dialogul facilitat de UE, cu bună-credință și cu deschidere către compromis în vederea ajungerii la un acord cu Kosovo cuprinzător și obligatoriu din punct de vedere juridic în conformitate cu dreptul internațional și acquis-ul UE. Acest acord ar trebui să abordeze toate chestiunile nesoluționate și să contribuie la stabilitatea regională. Acest lucru este esențial pentru a permite Serbiei și Kosovoului să avanseze pe căile lor europene respective. Consiliul își reafirmă așteptarea fermă ca toate acordurile din trecut să fie respectate și puse în aplicare fără întârziere. Ambele părți ar trebui, de asemenea, să evite acțiunile care subminează stabilitatea și retorica care nu favorizează dialogul.
30. Consiliul salută angajamentul Serbiei de a promova activ **cooperarea regională** și încurajează această țară să își continue eforturile de consolidare a **relațiilor de bună vecinătate** și de contribuție la stabilitate și reconciliere.

TURCIA

31. Consiliul reamintește faptul că Consiliul European din 24-25 iunie 2021 a luat act de interesul strategic al Uniunii Europene față de un mediu stabil și sigur în estul Mării Mediterane și față de dezvoltarea unei relații de cooperare reciproc avantajoase cu Turcia. Consiliul European a salutat detensionarea din estul Mării Mediterane, subliniind că aceasta trebuie să fie menținută, și a reiterat disponibilitatea UE de a colabora cu Turcia într-un mod etapizat, proporțional și reversibil într-o serie de domenii de interes comun, sub rezerva condiționalităților consacrate stabilite de membrii Consiliului European din 25 martie 2021, precum și în concluziile anterioare ale Consiliului European.
32. Având în vedere aceste concluzii, precum și concluziile anterioare ale Consiliului European, Consiliul își menține angajamentul de a susține un dialog deschis și sincer, de a aborda provocările comune și de a coopera în domenii esențiale de interes comun, cum ar fi migrația, sănătatea publică, schimbările climatice, combaterea terorismului și chestiuni regionale. Consiliul ia act de reluarea recentă a dialogurilor la nivel înalt dintre UE și Turcia cu privire la mai multe dintre aceste chestiuni, precum și ratificarea de către Turcia a Acordului de la Paris privind schimbările climatice.
33. Consiliul felicită Turcia pentru eforturile semnificative continue desfășurate cu scopul de a găzdui aproape 4 milioane de refugiați și de a se ocupa de nevoile acestora. Asistența continuă acordată de UE refugiaților și comunităților-gazdă va fi asigurată în timp util. **Declarația UE-Turcia** continuă să dea rezultate. Consiliul reamintește că Consiliul European din 21-22 octombrie 2021 a invitat Turcia să asigure punerea în aplicare deplină și nediscriminatorie a Declarației UE-Turcia din 2016, inclusiv față de Republica Cipru. Gestionarea eficace a frontierelor, precum și reluarea returnărilor, continuă să fie priorități. Punerea în aplicare deplină și eficace a Acordului de readmisie UE-Turcia și cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne cu toate statele membre ale UE rămân esențiale.

34. Consiliul își reiterează profunda îngrijorare cu privire la regresele suplimentare și extrem de alarmante în domeniul democrației, al statului de drept și al drepturilor fundamentale, inclusiv al libertății de exprimare, precum și al lipsei sistematice de independență a sistemului judiciar. O serie de măsuri restrictive luate în starea de urgență au fost integrate în legislație și au un impact negativ profund asupra populației din Turcia. Societatea civilă și organizațiile sale funcționează sub presiune continuă într-un mediu din ce în ce mai dificil. Nu pot fi tolerate lipsa sistematică de independență, presiunea nejustificată asupra sistemului judiciar și nici restricțiile, luările în custodie publică, detențiile și alte măsuri în curs care vizează jurnaliști, cadre universitare, membri ai partidelor politice, inclusiv deputați, avocați, apărători ai drepturilor omului, utilizatori de platforme de comunicare socială și alte persoane care își exercită drepturile și libertățile fundamentale. Consiliul subliniază importanța respectării legalității și integrității procesului electoral, în special în contextul numeroaselor arestări, destituiri și înlocuiri ale primarilor municipali aleși în mod democratic, și al vizării partidelor de opoziție și a membrilor acestora. Consiliul își reiterează profunda îngrijorare cu privire la evoluțiile negative continue în aceste domenii, reamintește standardele internaționale și obligațiile la care Turcia a subscris și s-a angajat și solicită Turciei să inverseze urgent tendințele negative și să remedieze în mod credibil numeroasele deficiențe grave identificate în raportul Comisiei. Turcia ar trebui, de asemenea, să își intensifice cooperarea cu Consiliul Europei și cu organele și instituțiile sale competente, să abordeze principalele recomandări ale acestora, să pună în aplicare pe deplin Convenția europeană a drepturilor omului și alte instrumente internaționale privind drepturile omului la care Turcia este parte, precum și să execute toate hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, în conformitate cu articolul 46 din CEDO.
35. În ceea ce privește **reformele economice**, Consiliul ia act de îngrijorările serioase care persistă cu privire la funcționarea economiei de piață a țării. Deficiențele în materie de coordonare a instituțiilor și a politicilor au subminat credibilitatea și eficacitatea acțiunilor autorităților, iar dezechilibrele au crescut în mod semnificativ, ceea ce a dus la instabilitatea pieței financiare, la un impact extrem de negativ asupra pieței forței de muncă și la creșterea sărăciei. Consiliul încurajează Turcia să pună în aplicare pe deplin orientările de politică stabilite în **Concluziile comune ale dialogului economic și financiar**. Independența autorităților de reglementare, cum ar fi Banca Centrală, are o importanță deosebită.

Consiliul reamintește, de asemenea, necesitatea ca Turcia să abordeze obligațiile în ceea ce privește punerea în aplicare a **uniunii vamale UE-Turcia**, asigurându-se aplicarea efectivă a acesteia în raport cu toate statele membre. Consiliul regretă abaterile continue ale Turciei de la obligațiile care îi revin în temeiul uniunii vamale UE-Turcia și reamintește că ar trebui eliminate fără întârziere barierele comerciale sau echivalente care nu sunt în conformitate cu aceasta.

36. Consiliul își reiterează apelul adresat Turciei de a se alinia treptat la **politica externă și de securitate comună a UE** și de a inversa, ca o chestiune prioritară, tendința tot mai negativă și amintește poziția sa privind aderarea statelor membre la organizațiile internaționale. Consiliul ia act cu îngrijorare de faptul că politica externă a Turciei este din ce în ce mai mult în contradicție cu prioritățile UE în cadrul politicii externe și de securitate comune, inclusiv în ceea ce privește Libia și Operația IRINI. În acord cu interesul comun al UE și al Turciei în ceea ce privește pacea și stabilitatea din regiune, Consiliul se așteaptă ca Turcia și toți actorii să contribuie în mod pozitiv la soluționarea crizelor regionale.
37. Consiliul se așteaptă în continuare ca Turcia să își asume fără echivoc angajamentul de a întreține **relații de bună vecinătate**, de a respecta acordurile internaționale și de a soluționa pe cale pașnică diferendele, inclusiv, dacă este necesar, prin sesizarea Curții Internaționale de Justiție.

Consiliul, astfel cum se menționează în concluziile sale din 11 decembrie 2006, din 26 iunie 2018 și 18 iunie 2019, aprobate ulterior de Consiliul European, precum și în declarația din 21 septembrie 2005, solicită Turciei să își îndeplinească obligațiile care îi revin în temeiul cadrului de negociere, inclusiv punerea în aplicare integrală și nediscriminatorie a protocolului adițional la Acordul de asociere, față de toate statele membre. Consiliul reafirmă că recunoașterea tuturor statelor membre este esențială. Turcia trebuie să înceteze toate amenințările și acțiunile care aduc atingere relațiilor de bună vecinătate, să normalizeze relațiile sale cu Republica Cipru și să respecte suveranitatea tuturor statelor membre ale UE asupra mărilor teritoriale și spațiului aerian ale acestora, precum și drepturile lor suverane, care cuprind, printre altele, dreptul de a explora și exploata resursele naturale, în conformitate cu dreptul UE și cu dreptul internațional, inclusiv cu Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS).

38. UE este în continuare angajată pe deplin în vederea unei soluționări globale a **problemei cipriote**. Consiliul amintește că este în continuare esențial, în acest sens, ca Turcia să își ia angajamentul și să contribuie în vederea unei astfel de soluționări pașnice, inclusiv a aspectelor externe ale acesteia, în cadrul ONU, bazate pe o federație formată din două comunități și două zone aflate în situație de egalitate politică, în conformitate cu toate rezoluțiile relevante ale CSONU și cu respectarea principiilor care stau la baza UE și a acquis-ului. Consiliul regretă faptul că reuniunea informală din aprilie 2021 desfășurată la Geneva sub auspiciile ONU nu a pregătit terenul pentru reluarea negocierilor formale. UE va continua să joace un rol activ în sprijinirea acestui proces.

Consiliul condamnă acțiunile unilaterale ale Turciei în ceea ce privește Varoșa care contravin rezoluțiilor Consiliului de Securitate al ONU și reamintește importanța statutului zonei Varoșa și necesitatea respectării depline a rezoluțiilor Consiliului de Securitate al ONU, în special a rezoluțiilor 550, 789 și 1251, astfel cum a subliniat Consiliul European din 24 iunie 2021. Consiliul solicită anularea imediată a acestor acțiuni și anularea tuturor măsurilor luate în ceea ce privește Varoșa începând din octombrie 2020.

39. Consiliul ia act cu regret de faptul că Turcia continuă să se îndepărteze de Uniunea Europeană și reamintește concluzia sa anterioară care constată că, prin urmare, negocierile de aderare cu Turcia au ajuns practic într-un punct mort și că nu mai poate fi luată în considerare deschiderea sau închiderea altor capitole.

PROCESUL DE STABILIZARE ȘI DE ASOCIERE

REPUBLICA MACEDONIA DE NORD

40. Consiliul salută hotărârea continuă a Republicii Macedonia de Nord de a înregistra progrese în ceea ce privește agenda de reformă a UE, care a pregătit terenul pentru decizia de deschidere a negocierilor de aderare în martie 2020. Consiliul așteaptă cu interes desfășurarea primei conferințe interguvernamentale cu Republica Macedonia de Nord cât mai curând posibil, după aprobarea cadrului de negociere de către Consiliu.

41. Consiliul ia act de faptul că, în opinia OSCE/ODIHR, **alegerile** locale din 17 și 31 octombrie 2021 au fost competitive și libertățile fundamentale au fost respectate. Cu toate acestea, numeroase deficiențe ale cadrului juridic subliniază necesitatea unei revizuirii cuprinzătoare a legislației electorale. Consiliul subliniază că este important ca autoritățile să continue să abordeze recomandările restante ale OSCE/ODIHR și ale Comisiei de la Veneția în timp util și într-o manieră incluzivă.
42. Consiliul salută faptul că s-au înregistrat progrese în domeniul **statului de drept**, inclusiv lupta împotriva corupției și a criminalității organizate, precum și angajamentul guvernului de a susține și a accelera punerea în aplicare a reformelor legate de UE. Durabilitatea acestor reforme structurale este un proces pe termen lung, care necesită o implicare continuă atât din partea guvernului, cât și din partea opoziției. Consiliul încurajează toate părțile să aprofundeze în continuare ritmul actual al reformelor și să îmbunătățească dialogul constructiv.
43. În domeniul **sistemului judiciar**, Consiliul salută faptul că s-au înregistrat unele progrese cu privire la punerea în aplicare a strategiei de reformă judiciară, dându-se curs astfel în continuare recomandărilor Comisiei de la Veneția și ale Grupului de experți la nivel înalt pentru problemele sistemice din domeniul statului de drept. Consiliul subliniază că accentul trebuie pus pe punerea în aplicare în continuare a strategiilor și a legislației actuale și pe utilizarea instrumentelor deja existente, în conformitate cu standardele UE. Trebuie asigurate independența, profesionalismul și imparțialitatea sistemului judiciar, pe baza progreselor deja înregistrate. Consiliul remarcă eforturile de a se continua lupta împotriva corupției și a criminalității organizate, inclusiv în ceea ce privește cazurile la nivel înalt. Consiliul subliniază necesitatea de a se asigura punerea în aplicare sistematică a planului de acțiune actualizat privind strategia de reformă a sistemului judiciar și a strategiilor în materie de resurse umane pentru sistemul judiciar și pentru organele de urmărire penală. Consiliul subliniază importanța ca instituțiile în cauză să întreprindă acțiuni ca urmare a recomandărilor Comisiei de stat pentru prevenirea corupției, care a fost deosebit de proactivă în prevenirea corupției. Consiliul invită Republica Macedonia de Nord să continue eforturile de a consolida în continuare libertatea de exprimare și siguranța jurnaliștilor.

44. Consiliul ia act de faptul că s-au înregistrat unele progrese în domeniul **administrației publice**. Asigurarea respectării principiilor transparenței, meritului și reprezentării echitabile rămâne esențială, inclusiv prin îmbunătățiri și prin punerea în aplicare a cadrului legislativ.
45. Țara a pus în aplicare o reformă cuprinzătoare a serviciilor sale de informații și de securitate, în cooperare cu NATO și cu partenerii strategici. Consiliul subliniază că trebuie consolidată capacitatea de control parlamentar asupra serviciilor de informații.
46. Consiliul salută faptul că Republica Macedonia de Nord continuă să joace un rol activ și constructiv în gestionarea fluxurilor **migratorii** mixte, cooperând în mod eficace cu țările învecinate și cu statele membre ale UE.
47. În ceea ce privește **reformele economice**, Consiliul încurajează Republica Macedonia de Nord să își continue eforturile pentru a îndeplini cerințele pieței interne a UE și pentru a face față presiunii concurențiale și forțelor pieței din cadrul Uniunii. Consiliul încurajează Republica Macedonia de Nord să pună în aplicare pe deplin orientările de politică stabilite în Concluziile comune ale dialogului economic și financiar, prin punerea în aplicare a unor reforme structurale eficiente și bine coordonate.
48. Consiliul salută faptul că numărarea recensământului a fost finalizată la 30 septembrie 2021 și ia act de faptul că se preconizează că rezultatele vor fi publicate în lunile următoare.
49. **Relațiile de bună vecinătate și cooperarea regională** rămân elemente esențiale ale procesului de extindere, precum și ale procesului de stabilizare și de asociere. Reamintind punctul doi din concluziile Consiliului din martie 2020, Consiliul reamintește că este important să se obțină rezultate tangibile și să se pună în aplicare, cu bună credință, acordurile bilaterale, inclusiv Acordul de la Prespa cu Grecia și Tratatul privind relațiile de bună vecinătate cu Bulgaria.

50. Consiliul apreciază, de asemenea, faptul că alinierea la **politica externă și de securitate comună a UE** a sporit semnificativ, demonstrând o tendință pozitivă și reflectând alegerea țării în ceea ce privește orientarea strategică. Consiliul încurajează țara să continue să își îmbunătățească alinierea la PESC. De asemenea, salută participarea activă și neîntreruptă a Republicii Macedoniei de Nord la misiunile și operațiile UE din cadrul politicii de securitate și apărare comune.

ALBANIA

51. Consiliul salută hotărârea neîntreruptă a Albaniei de a înregistra progrese în ceea ce privește agenda de reformă a UE, care a pregătit terenul pentru decizia de deschidere a negocierilor de aderare cu UE în martie 2020. Consiliul așteaptă cu interes desfășurarea primei conferințe interguvernamentale cu Albania cât mai curând posibil, după aprobarea cadrului de negociere de către Consiliu.
52. Consiliul ia act de faptul că alegerile parlamentare din aprilie 2021 au fost, în general, bine organizate și reamintește că aceste alegeri s-au desfășurat pe baza noului cadru electoral în urma unei reforme ample, în conformitate cu recomandările OSCE/ODIHR. De asemenea, Consiliul încurajează punerea în aplicare în continuare a recomandărilor restante ale OSCE/ODIHR. Consiliul subliniază că dialogul politic constructiv și favorabil incluziunii în această țară rămâne esențial și, în acest context, Consiliul salută revenirea opoziției în parlament.

Consiliul salută progresele notabile înregistrate de Albania în domeniul **statului de drept**, în special prin punerea în aplicare a reformei cuprinzătoare a justiției, care a avansat în mod constant, și prin intensificarea luptei împotriva corupției și a luptei împotriva criminalității organizate. Structurile specializate nou înființate de combatere a criminalității organizate și a corupției au dat deja primele rezultate pozitive. Eforturile în vederea realizării unui bilanț solid trebuie continuate, inclusiv în ceea ce privește verdictele finale și investigările proactive ale cazurilor de corupție la nivel înalt și de criminalitate organizată, precum și prin punerea în aplicare a planului de acțiune pentru a da curs recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională, la fel ca și buna cooperare cu autoritățile relevante ale statelor membre.

Consiliul salută faptul că verificarea a avansat constant și a produs rezultate tangibile și încurajează autoritățile albaneze să își continue toate eforturile pentru a permite finalizarea cu succes a procesului. Consiliul salută faptul că Înalta Curte și-a reluat activitatea după ce a redobândit un cvorum suficient pentru a progresa în judecarea cauzelor, în timp ce numirile ulterioare ar trebui să continue pentru a ocupa toate posturile vacante rămase. De asemenea, Consiliul salută faptul că Curtea Constituțională și-a recâștigat funcționalitatea deplină prin numiri suplimentare.

În ceea ce privește drepturile fundamentale, Consiliul ia act cu satisfacție de eforturile actuale de punere în aplicare a unei reforme cuprinzătoare a sectorului funciar și de consolidare a drepturilor de proprietate și îndeamnă autoritățile să continue aceste eforturi, în mod transparent, prin organizarea de consultări cu toate părțile interesate relevante, inclusiv prin abordarea cazurilor de falsificare a documentelor și prin derularea rapidă a procesului de înregistrare și compensare. Consiliul salută adoptarea Legii privind recensământul populației și așteaptă cu interes buna desfășurare a acesteia în condiții de transparență deplină și în conformitate cu standardele internaționale. De asemenea, Consiliul salută adoptarea legislației secundare referitoare la Legea-cadru privind protecția minorităților naționale din 2017 și îndeamnă Albania să adopte și să aplice rapid normele de aplicare rămase, în conformitate cu standardele europene și cu implicarea tuturor părților interesate relevante.

În plus, Consiliul invită Albania să reia eforturile pentru a face progrese concrete în ceea ce privește libertatea de exprimare și siguranța jurnaliștilor. Consiliul reiterează că este important ca modificările aduse legii privind mass-media să fie în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția și cu standardele internaționale, în cazul în care legislația va fi examinată în continuare de parlament. Consiliul salută, de asemenea, progresele concrete înregistrate în reforma administrației publice și încurajează Albania să își continue cu hotărâre eforturile în acest domeniu. Coordonarea în cadrul **administrației publice** necesită îmbunătățiri, în special pentru integrarea proceselor de planificare a politicilor și de întocmire a bugetului, precum și pentru aspectele legate de integrarea în UE. Înființarea de noi agenții trebuie să fie un proces incluziv, cu implicarea organizațiilor societății civile, și trebuie să conducă la un sistem de control și echilibru și la eficiență.

53. În ceea ce privește **migrația**, Albania este prima țară din Balcanii de Vest în care a intrat în vigoare Acordul privind statutul poliției de frontieră și gărzii de coastă la nivel european. Prima operație comună desfășurată vreodată în afara UE împreună cu Frontexul s-a dovedit a fi o reușită. Numărul total al cererilor de azil neîntemeiate depuse de resortisanții albanezi în UE a scăzut semnificativ, dar trebuie să fie monitorizat îndeaproape și necesită eforturi continue și susținute din partea autorităților albaneze.
54. În ceea ce privește **reformele economice**, Consiliul ia act de faptul că, înainte de cutremurul din noiembrie 2019 și de șocul extern din 2020 cauzat de pandemia de COVID-19, șomajul a continuat să scadă la niveluri record, exporturile au crescut, iar ponderea datoriei publice în PIB a continuat să descrească chiar dacă rămâne încă la un nivel ridicat. Consiliul încurajează Albania să pună în aplicare pe deplin orientările de politică stabilite în Concluziile comune ale dialogului economic și financiar, prin reducerea treptată a ponderii generale a datoriei publice în PIB, îmbunătățirea guvernantei fiscale și a transparenței și punerea în aplicare a unor reforme structurale eficace și bine coordonate.
55. Consiliul salută angajamentul constructiv susținut al Albaniei în cadrul **cooperării regionale**. Consiliul salută, de asemenea, faptul că Albania a continuat dialogul pentru a asigura **relații de bună vecinătate**, care rămân esențiale.
56. Consiliul felicită călduros cooperarea continuă și alinierea deplină a Albaniei la **politica externă și de securitate comună a UE**, precum și faptul că acest bilanț a fost consecvent în timp. De asemenea, salută participarea activă și neîntreruptă a Albaniei la misiunile și operațiile UE din cadrul politicii de securitate și apărare comune.

BOSNIA ȘI HERȚEGOVINA

57. Consiliul regretă profund criza politică prelungită din această țară, care a împiedicat realizarea de noi progrese în ceea ce privește reformele în 2021, și condamnă blocarea instituțiilor statului. Consiliul îndeamnă toți liderii politici să se abțină de la retorica și acțiunile provocatoare și care instigă la dezbinare și să renunțe la acestea, inclusiv prin punerea sub semnul întrebării a suveranității, a unității și a integrității teritoriale a țării.

Retorica și inițiativele care vizează inversarea reformelor și retragerea din instituțiile statului sunt inacceptabile și pun în pericol alinierea țării la acquis-ul UE și angajamentul politic față de integrarea în UE. Toți liderii politici trebuie să se angajeze în dialog pentru a depăși impasul, ca o chestiune prioritară.

Consiliul ia act de progresele foarte limitate înregistrate în ceea ce privește reformele și ia act de măsurile luate, inclusiv organizarea de alegeri locale la Mostar în decembrie 2020, pentru prima dată din 2008, și de Comisia parlamentară de stabilizare și de asociere, precum și adoptarea de către toate nivelurile de guvernare a Planului de acțiune privind reforma administrației publice și a strategiilor privind gestionarea finanțelor publice.

58. Consiliul îndeamnă liderii politici ai Bosniei și Herțegovinei să depună eforturi comune pentru îndeplinirea celor **14 priorități-cheie** identificate în avizul Comisiei privind cererea Bosniei și Herțegovinei de aderare la UE, astfel cum a fost aprobată de Consiliu în 2019, și în conformitate cu interesele tuturor cetățenilor de a avansa în direcția Uniunii Europene. Consiliul își exprimă aprecierea și își reafirmă sprijinul pentru eforturile depuse de reprezentantul special al UE în această privință. Numai prin realizarea de progrese în ceea ce privește reformele, va avansa Bosnia și Herțegovina în direcția UE.
59. În ceea ce privește mecanismele instituționale care au fost create prin Acordul de pace de la Dayton, Bosnia și Herțegovina trebuie să întreprindă reforme constituționale și electorale suplimentare pentru a asigura egalitatea și nediscriminarea tuturor cetățenilor, în special prin aplicarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) în cauza Sejdić-Finci. Consiliul subliniază că nu ar trebui luată nicio măsură legislativă sau politică care să îngreuneze executarea hotărârii în cauza *Sejdić-Finci* și a hotărârilor conexe ale CEDO sau care să agraveze mai mult diviziunile. Consiliul își reiterează solicitarea pentru un proces incluziv de reforme constituționale și electorale, prin intermediul unui dialog veritabil și în conformitate cu standardele europene care să elimine toate formele de inegalitate și discriminare din cadrul procesului electoral. Consiliul subliniază că o serie de hotărâri ale Curții Constituționale nu au fost încă executate pe deplin. În acest context, Consiliul solicită Grupului de lucru interagenții să își reia rapid lucrările și să își prezinte propunerile privind reformele înaintea votului pentru a îmbunătăți cadrul electoral.

60. De asemenea, Consiliul încurajează Bosnia și Herțegovina să abordeze reformele care vizează îmbunătățirea cadrului legislativ și instituțional al țării, pentru a se conforma cerințelor aderării la UE.

Consiliul se așteaptă ca Bosnia și Herțegovina să ia măsuri esențiale ale **reformei administrației publice** prin garantarea profesionalismului și a depolitizării funcției publice și a unei abordări coordonate la nivel național în ceea ce privește elaborarea politicilor.

Consiliul subliniază importanța prevenirii și **combaterii corupției și a criminalității organizate** și regretă faptul că nu s-au înregistrat progrese în abordarea priorităților-cheie din aviz și a constatărilor raportului de expertiză privind aspectele legate de statul de drept. Consiliul subliniază necesitatea ca autoritățile să depună eforturi pentru consolidarea **statului de drept**. În acest scop, Consiliul îndeamnă Bosnia și Herțegovina să adopte rapid modificări la legea privind Consiliul Superior al Judecătorilor și Procurorilor pentru a introduce măsuri de integritate în sistemul judiciar. Consiliul reamintește, de asemenea, necesitatea ca Bosnia și Herțegovina să își alinieze de urgență legislația privind achizițiile publice și conflictul de interese la standardele europene.

61. Consiliul regretă lipsa progreselor privind **libertatea de exprimare** și siguranța jurnaliștilor și invită Bosnia și Herțegovina să își intensifice eforturile privind drepturile omului, egalitatea de gen și nediscriminarea.
62. Consiliul salută măsurile pozitive luate pentru a îmbunătăți gestionarea și coordonarea **migrației** și subliniază că aceste eforturi trebuie continuate și consolidate. Bosnia și Herțegovina trebuie să ofere adăpost suficient și adecvat tuturor persoanelor aflate în dificultate din întreaga țară. Autoritățile trebuie să adopte o strategie și un buget specific și să asigure coordonarea eficace la toate nivelurile a capacităților de gestionare a frontierelor și de gestionare a migrației, precum și funcționarea sistemului de azil, pentru a aborda cu succes provocările legate de migrație.

63. În ceea ce privește **reformele economice**, Consiliul ia act de faptul că țara a înregistrat progrese limitate în direcția instituirii unei economii de piață funcționale și în ceea ce privește capacitatea sa de a face față presiunii concurențiale și forțelor pieței din UE. Consiliul încurajează Bosnia și Herțegovina să pună în aplicare pe deplin orientările de politică stabilite în Concluziile comune ale dialogului economic și financiar, prin îmbunătățirea capacităților analitice, de planificare și de coordonare pentru a consolida formularea politicilor macroeconomice la nivel național și punerea în aplicare a unor reforme structurale eficace și bine coordonate care ar atenua efectele unei piețe interne fragmentate și ar facilita investițiile. Consiliul reamintește necesitatea de a asigura respectarea Acordului de stabilizare și de asociere (ASA) și a reuniunii periodice a organismelor ASA.
64. Consiliul își reafirmă în continuare angajamentul neechivoc față de perspectiva Bosniei și Herțegovinei în cadrul UE, ca țară unică, unită și suverană. În urma celei de a 25-a aniversări de anul trecut a genocidului de la Srebrenica și a acordurilor de pace de la Dayton/Paris, Consiliul încurajează toți actorii politici din Bosnia și Herțegovina să depășească discursurile care instigă la dezbinare înrădăcinate în trecut, să pună capăt glorificării criminalilor de război condamnați, precum și să promoveze reconcilierea în mod activ.
65. Consiliul încurajează Bosnia și Herțegovina să se implice activ și mai mult în consolidarea **cooperării regionale** și a **relațiilor de bună vecinătate**.
66. Consiliul regretă scăderea drastică a alinierii Bosniei și Herțegovinei la **politica externă și de securitate comună a UE** și îndeamnă această țară să inverseze cu prioritate această tendință negativă. Pe de altă parte, salută participarea activă și neîntreruptă a Bosniei și Herțegovinei la misiunile și operațiile UE din cadrul politicii de securitate și apărare comune. De asemenea, Consiliul salută extinderea mandatului EUFOR Althea, care continuă să sprijine autoritățile din Bosnia și Herțegovina în menținerea unui mediu sigur și securizat pentru toți cetățenii. Consiliul își exprimă sprijinul pentru rolul și mandatul Înaltului Reprezentant și ale biroului său în vederea îndeplinirii Agendei 5+2.

KOSOVO

67. Consiliul salută faptul că noul guvern, ales în martie 2021, a confirmat angajamentul strategic al Kosovoului față de calea sa europeană și de reformele aferente. Consiliul reiterează importanța continuării punerii în aplicare a **Acordului de stabilizare și de asociere (ASA)** dintre UE și Kosovo și salută lansarea celei de a doua faze a **agendei sale de reformă europeană (ARE)**. Consiliul solicită punerea acesteia în aplicare și subliniază necesitatea urgentă ca Kosovoul să accelereze procesele de reformă, în conformitate cu standardele europene și în vederea obținerii de rezultate în beneficiul cetățenilor kosovari, având în vedere progresele limitate înregistrate până în prezent.
68. Consiliul salută faptul că **alegerile** legislative anticipate din 14 februarie 2021 și alegerile locale din 17 octombrie și 14 noiembrie au fost bine administrate și transparente. De asemenea, acestea au fost competitive, cu excepția zonelor sârbe din Kosovo. Consiliul se așteaptă ca deficiențele recurente ale procesului electoral să fie remediate și recomandările formulate în această privință de misiunea UE de observare a alegerilor să fie puse în aplicare cu o urgență sporită.
69. Consiliul salută măsurile luate de guvern în vederea prezentării unei agende de reformă privind lupta împotriva corupției. Consiliul invită Kosovo să își intensifice eforturile de îmbunătățire a **supremației legii** și să continue să intensifice lupta împotriva corupției, să intensifice lupta împotriva criminalității organizate și să continue reforma administrației publice, pe baza realizărilor de până acum ale Kosovoului și în conformitate cu standardele europene și internaționale. Consiliul invită autoritățile să înregistreze progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației existente, să adopte o abordare cuprinzătoare pentru a realiza reformele în domeniul justiției și al combaterii corupției, în conformitate cu standardele europene, și să continue să înregistreze progrese în ceea ce privește rezultatele obținute în lupta împotriva corupției la nivel înalt și a criminalității organizate.

70. Consiliul subliniază necesitatea unui angajament continuu din partea Kosovoului față de secțiunile judecătorești specializate, ca o demonstrație importantă a angajamentului său pentru supremația legii și pentru a pune capăt impunității. Cadrul juridic existent permite anchetarea și urmărirea în justiție, în mod corespunzător, a tuturor presupuselor crime de război. În acest sens, Consiliul apreciază activitatea secțiunilor judecătorești specializate care a condus la desfășurarea primelor procese anul acesta la Haga.
71. Consiliul salută prelungirea mandatului **EULEX**, convenită de comun acord în iunie 2021. Consiliul subliniază necesitatea ca Kosovo să continue să coopereze îndeaproape și în mod eficace cu EULEX. De asemenea, UE invită Kosovo să continue cooperarea cu actorii internaționali relevanți.
72. Consiliul încurajează Kosovoul să depună eforturi suplimentare pentru a pune în aplicare pe deplin cadrul său juridic privind drepturile fundamentale, în conformitate cu standardele europene, precum și pentru a îmbunătăți coordonarea și supravegherea. Trebuie să se depună mai multe eforturi în special pentru a promova protecția deplină a patrimoniului cultural și religios, protecția drepturilor persoanelor care aparțin comunităților nemajoritare, inclusiv romii și așkalii, precum și egalitatea de gen în practică. Mecanismele existente în domeniul drepturilor omului trebuie consolidate în continuare.
73. Consiliul invită Kosovoul să promoveze punerea în aplicare efectivă a **reformelor administrației publice** și ale gestionării finanțelor publice, în special prin adoptarea unei noi strategii RAP pentru perioada 2021-2026 și a unor modificări ale legislației privind funcția publică, în vederea unei administrații publice mai responsabile și mai orientate către cetățeni.
74. În ceea ce privește **reformele economice**, Consiliul reamintește problemele structurale de lungă durată, cum ar fi lipsa diversificării economice, dependența de fluxurile financiare externe, o economie informală larg răspândită și nivelurile scăzute de activitate și de ocupare a forței de muncă. Consiliul salută angajamentul guvernului de a aborda aceste provocări și încurajează Kosovoul să pună în aplicare pe deplin orientările de politică stabilite în Concluziile comune ale dialogului economic și financiar, prin îmbunătățirea guvernantei fiscale, precum și prin punerea în aplicare a unor reforme structurale eficace și bine coordonate.

75. În ceea ce privește **dialogul** facilitat de UE, Consiliul salută continuarea dialogului în iunie 2021 și felicită Înaltul Reprezentant și RSUE pentru dialogul Belgrad-Priştina și alte chestiuni regionale din Balcanii de Vest pentru angajamentul lor față de dialogul facilitat de UE. Consiliul se așteaptă ca Kosovoul să se angajeze în dialogul facilitat de UE, cu bună-credință și cu deschidere către compromis în vederea ajungerii la un acord cu Serbia cuprinzător și obligatoriu din punct de vedere juridic în conformitate cu dreptul internațional și acquis-ul UE. Acest acord ar trebui să abordeze toate chestiunile nesoluționate și să contribuie la stabilitatea regională. Acest lucru este esențial pentru a permite Kosovoului și Serbiei să avanseze pe căile lor europene respective. Consiliul își reafirmă așteptarea fermă ca toate acordurile din trecut să fie respectate și puse în aplicare fără întârziere. Ambele părți ar trebui, de asemenea, să evite acțiunile care subminează stabilitatea și retorica care nu favorizează dialogul.
76. Consiliul reamintește că progresele înregistrate în normalizarea relațiilor cu Serbia este un principiu esențial al ASA și sprijină dezvoltarea relațiilor și a cooperării dintre UE și Kosovo.
77. Consiliul reamintește importanța cooperării regionale și a relațiilor de bună vecinătate și încurajează Kosovoul să participe activ și constructiv la activitățile de **cooperare regională**.
78. Consiliul recunoaște importanța **liberalizării vizelor** pentru populația din Kosovo. În mai 2016, Comisia a făcut o propunere formală de a transfera Kosovoul pe lista scutirilor de viză pentru spațiul Schengen, iar în iulie 2018 a prezentat un raport privind îndeplinirea criteriilor de referință restante. Propunerea Comisiei, susținută de Parlamentul European în prima sa lectură în martie 2019, rămâne în curs de examinare în cadrul Consiliului.
-